

bestemte Priser paa det; det er ganske ugørligt. Industriraadet har da ogsaa navnlig motiveret sin Stilling dermed, at en saadan Fordeling af Brændselet var nødvendig, men at den ikke lod sig gennemføre, naar man ikke havde bestemte Priser at rette sig efter.

Nu giver man Handelen fri, giver Priserne fri. Tørvefabrikanterne kan da herefter tage, hvilken som helst Pris de lyster, uanset Tørvenes Godhed, og der vil ikke mere kunne føres den fjerneste Kontrol med Tørvene; om de leveres med 50 pCt. Vand og 20—25 pCt. Aske, bliver en Sag mellem Køber og Sælger. Og saadan som Brændselsituationen er, er det givet, at Køberen kommer til at trække det korteste Straa, og at det er Sælgeren, der faar alle Fordele paa sin Side. De forløbne Aars Erfaring viser noksom dette.

Det ærede Medlem (Westergaard) sagde, at han troede, man kunde regne med en Pris af 40 Kr. pr. Ton ab Station. Der hører mere end Tyrketro til for at tro, at Tørvefabrikanterne nu skulde blive i den Grad Engle, at de vil stille Tørv paa Station til Raadighed for 40 Kr. pr. Ton; mangfoldige Ting viser, at Priserne vil gaa op til langt større Tal. For nogle Dage siden stod der en Artikel i Tørvefabrikanternes Tidsskrift „Mosen“ — den er gaaet igen i en Række af de Blade, som er særlig indrettede paa at angribe Ministeriet —, i hvilken det fremhæves, hvor ganske uforsvarligt man har opført sig overfor Tørvefabrikanterne. Den Fabrikant, som har skrevet Artiklen, anfører, at den laveste Pris, der kan være Tale om, er 52 Kr. i Mose, hvilket vil sige, at Forbrugerne i de allerfleste Tilfælde vil komme til at betale 75 Kr. Dette stemmer for øvrigt ogsaa med, hvad Tørvefabrikanterne i vid Udstrækning har publiceret: at de vil have samme Pris for Tørv, som der tages for Kul, naar Hensyn tages til Brændselsværdien. Nu vil maaske det ærede Medlem kunne sige, at man ikke behøver at tage Hensyn til, hvad en enkelt Fabrikant har skrevet i et Blad, og selv om det derefter er publiceret i vid Udstrækning som en almindelig Rettesnor for Ret og Billighed; jeg skal da henvise det ærede Medlem til at læse de Bilag, som følger med Forslaget. Han vil dèr bl. a. se, at de sjællandske Tørvefabrikanternes Forening gennem deres Formand, Proprietær Edgar Post, har forlangt at faa mindst 40 Kr. i Mose og 46 Kr. paa Station foruden et Tillæg pr. km Kørsel udover 4 km.

Jeg kunde anføre mange andre Eksempler paa, at det er Tørvefabrikanternes Hensigt at skrue Priserne op, og det skal nok

vise sig, at de vil gøre det nu, da de faar Rigsdagens Billigelse dertil, nu da Rigsdagen siger til dem: Værsgo, gør, hvad I vil, I kan selv bestemme Prisen!

Det er for øvrigt ikke alene Industrien, der faar Grund til at beklage sig, det bliver i nok saa høj Grad Husholdningerne. Industrien, navnlig Storindustrien — og det er vel særlig den, der kommer til at bruge Tørv —, kan i mange Tilfælde lægge de forøgede Udgifter over paa Forbrugerne af de Varer, som den producerer, og i de allerfleste Tilfælde bliver det indenlandske Forbrugere; men saaledes er Hjemmene ikke stillede. Og foruden det, at Hjemmene altsaa vil komme til at betale meget mere for Tørv, end de har gjort i de senere Aar, vil de faa overordentlig vanskeligt ved overhovedet at faa Tørvene. Selv om man udsteder en Bekendtgørelse om, at Tørvefabrikanterne skal være forpligtede til indenfor et vist Tidsrum ikke at sælge Tørv til industrielt Brug, nytter det intet, da det er givet, at Fabrikanterne ganske kan omgaa en saadan Bekendtgørelse derved, at de kan forlange Priser, som den private Forbruger ikke er i Stand til at betale, og i mange Tilfælde vil de gøre dette. I mange Tilfælde vil Fabrikanterne vægre sig ved at sælge til de smaa Aftagere, fordi det selvfølgelig er langt behageligere for dem at sælge hele deres Produktion til industridrivende og faa Pengene erlagt kontant end at skulle udstykke den til mange smaa Forbrugere, der endogsaa for fleres Vedkommende ikke betaler kontant, men først efterhaanden, saaledes som Skik og Brug har været ved Betaling af Tørv. En Bekendtgørelse, der skulde tjene til Sikkerhed for, at man skulde holde Forsyningerne i Hjemmet ved lige, vil derfor være ganske værdiløs, naar der ingen Maksimalpriser er.

Jeg antager, at efter at Rigsdagen nu har tilkendegivet, at der ikke skal føres nogen Art af Kontrol med Tørvepriserne eller med Tørvenes Kvalitet, maa Brændselsnævnet betragte sin Virksomhed som værende forbi, og jeg vil da i hvert Fald for mit Vedkommende tilraade i Brændselsnævnet, at man meddeler Indenrigsministeren, at vi maa anse vor Mission for endt. Ganske vist er der tilbage Maksimalpris paa Brænde. Men Maksimalpris paa Brænde spiller i Sammenligning med Maksimalpris paa Tørv og Kontrol med Tørv en overordentlig ringe Rolle. For øvrigt er det kun et Tidsspørgsmaal, naar man maa ophæve den Maksimalpris; thi jeg gad vide, med hvilken Ret man skal kunne opretholde